

สถานภาพความรู้เศรษฐกิจสร้างสรรค์
และศักยภาพของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในการพัฒนาสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

นางสาวมนทิรา ธาดานวยชัย

1433

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ดุสิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STATUS OF KNOWLEDGE ON CREATIVE ECONOMY
AND THE POTENTIAL OF THAI FILM INDUSTRY TOWARDS CREATIVE ECONOMY

Miss Montira Tadaamnuaychai

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Communication Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

521433

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สถานภาพความรู้เศรษฐกิจสร้างสรรค์และศักยภาพของ

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในการพัฒนาสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

โดย

นางสาวมนทิรา ธาดาท่านวยชัย

สาขาวิชา

นิเทศศาสตร์

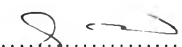
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

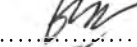
..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์)

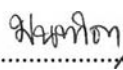
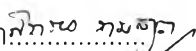
..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.เพียงเพ็ญ บุตรกตัญญู)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนม คลี่ฉายา)

มนตรีธา ธาดาอำนาจชัย : สถานภาพความรู้เศรษฐกิจสร้างสรรค์และศักยภาพของ
อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในการพัฒนาสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์. (STATUS OF
KNOWLEDGE ON CREATIVE ECONOMY AND THE POTENTIAL OF THAI
FILM INDUSTRY TOWARDS CREATIVE ECONOMY) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
หลัก : ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต, 350 หน้า.

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์นี้ ประการที่หนึ่งเพื่อศึกษาถึงสถานภาพสารสนเทศที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประการที่สองเพื่อศึกษาถึงศักยภาพของ
ภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์โดยเน้นกรณีของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในการก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และประการที่
สามเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับประเทศไทย การศึกษาค้นคว้านี้ใช้การวิจัยเชิงเอกสาร การ
วิเคราะห์นโยบายและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า การทบทวนแนวคิดและการวิจัยในเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์สะท้อนถึงมิติทางแนวคิดที่สำคัญ
ในสองสาขาวิชาได้แก่มิติตสาขาด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านสื่อและวัฒนธรรมศึกษา มุมมองสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มองว่า
สถาบันเศรษฐกิจ ทำหน้าที่หลักในการขับเคลื่อนเบื้องต้นและเป็นหน่วยงานกลางในการผลักดันให้เกิดเศรษฐกิจในรูปแบบ
ใหม่ มุมมองทางเศรษฐศาสตร์มุ่งเน้นเศรษฐกิจมหภาคและให้ความสำคัญกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การจ้าง
งาน การสร้างผลกำไรและความมั่งคั่งระหว่างประเทศ ซึ่งเน้นการส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรม และมองว่า วัฒนธรรมเป็น
เพียงสินค้าในการบริโภคประเภทหนึ่งเท่านั้น ในอีกทางหนึ่งมุมมองทางด้านสื่อและวัฒนธรรมให้ความสำคัญกับผู้ผลิตทาง
วัฒนธรรมและการแลกเปลี่ยนความหมายในวัฒนธรรม ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นและมีบทบาทหลักในการสร้างเศรษฐกิจใหม่
เครือข่ายการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม และการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะและธำรงรักษาไว้ซึ่ง
วัฒนธรรม เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เนื่องจากวัฒนธรรมมีความสำคัญมากกว่าการเป็นเพียงสินค้า
ในการบริโภค ทั้งนี้ในด้านศักยภาพของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ไทย ผู้วิจัยได้พัฒนาดัชนีชี้วัดเพื่อศึกษาตัวชี้วัดของศักยภาพ
ด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับความสร้างสรรค์สำหรับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย พบว่ามีศักยภาพในระดับค่อนข้างสูง จุดแข็ง
ของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยประกอบด้วยแรงงานที่สร้างสรรค์มีทักษะและมีจิตใจในด้านการบริการเป็นอย่างดี สำหรับ
จุดอ่อนของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยอยู่ที่โครงสร้างอุปโภคพื้นฐานทั้งในด้านเทคโนโลยีและสังคม ซึ่งเป็นข้อจำกัด
โดยเฉพาะอย่างยิ่งความไม่ยืดหยุ่นของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ที่ยังคงปรากฏถึงการเซ็นเซอร์และการควบคุม
เสรีภาพในการแสดงออก ซึ่งเห็นได้จากการขาดแคลนในด้านการวิจัยและพัฒนาในด้านนี้ การศึกษาค้นคว้านี้พัฒนา
ข้อเสนอแนะให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระมหาชนเพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางในการส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์ในส่วนภูมิภาคของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยโดยให้ครอบคลุมถึงห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมตั้งแต่
ช่องทางการผลิต การเผยแพร่และการบริโภคไทย องค์การใหม่นี้จะทำหน้าที่บูรณาการระหว่างหน่วยงานภาคสาธารณะและ
ภาครัฐเพื่อสร้างศักยภาพในการก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ ลายมือชื่อนิสิสิต.....
ปีการศึกษา 2552 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

4885452928 : MAJOR COMMUNICATION ARTS

KEYWORDS : CREATIVE ECONOMY / CREATIVE INDUSTRY / THAILAND/ POTENTIAL

MONTIRA TADAAMNUAYCHAI : STATUS OF KNOWLEDGE ON CREATIVE ECONOMY
AND THE POTENTIAL OF THAI FILM INDUSTRY TOWARDS CREATIVE ECONOMY.

THESIS ADVISOR : ASST.PROF.PIRONGRONG RAMASUTRA, Ph.D., 350 pp.

This research has the following objectives: 1) to study the status of information and research on topics related to creative economy, locally and internationally; 2) to study the potential of Thai film industry in fostering a creative economy; and 3) to develop recommendations and guidelines for the development of creative economy for film industry in Thailand. The study uses documentary research, policy analysis and key informant interviews for data collection.

According to the research, the reviewed literature and research on creative economy reflect two major theoretical dimensions – economic, and media and cultural studies. From an economic dimension, economic institutions related government agencies and industrial corporations are seen as the prime movers and central agent in mobilizing the changes in the new economic formation. The economic perspective is macro in focus and emphasizes such issues as economic growth, employment, profit-seeking and international wealth derived from exports of cultural products. Culture is seen only as a consumable product. On the other hand, the media and cultural studies perspective sees cultural producers and the exchange of meanings in cultures as the beginning and progenitor of changes in the new economy. Networks of cultural exchanges, cultural participation and creation and promotion of cultural identity are seen as fundamental components in a creative economy. In this light, culture is seen as more meaningful than just a consumable product. As for the Thai film industry, the researcher has gauged broadly from a self-constructed film creativity index and finds that there is a significantly high potential of which the strengths are mainly reflected through creative labor, skilled craftsmanship, and service-mindedness of workers in the film industry. As for weaknesses of the Thai film industry, infrastructure, both technological and social, is found to be major limitations, especially the inflexibility of film-related laws that still prefer censorship and control of freedom of expression as well as the shortage of research and development in this area. The study concludes by recommending that an independent public enterprise be set up to be a central agent in promotion of a creative economy in the Thai film sector by covering the entire value chain in the industry from production, distribution to consumption outlet. The new enterprise will integrate between public and private sectors in capacity-building towards the new creative economy.

Field of Study : ..Communication Arts.....

Student's Signature

Academic Year : ..2009.....

Advisor's Signature

Montira Tadaamnuaychai

Pirongrong Ramasutra

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงโดยสมบูรณ์ด้วยความช่วยเหลือและความเอาใจใส่อย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต รัตนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้ความรู้และคำแนะนำอันมีค่าและเกิดประโยชน์กับการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมถึงรองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนม คลีฉายากรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมกันนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณดร.เพ็ญเพ็ญ บุตรกตัญญู กรรมการสอบวิทยานิพนธ์จากภายนอก ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาทำการสอบและให้คำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีคุณค่ายิ่งขึ้น วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้รับการสนับสนุนทุนจาก "ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช"

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ได้รับความกรุณาและความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ซึ่งแต่ละท่านได้กรุณาสละเวลาให้สัมภาษณ์ ทำให้ได้ข้อมูลความรู้สำคัญเพื่อประกอบวิทยานิพนธ์เล่มนี้ รวมถึงเจ้าหน้าที่ต่างๆของหน่วยงานที่ผู้วิจัยติดต่อและทำให้การดำเนินการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยสามารถลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวทุกคนที่คอยให้ความรักและกำลังใจรวมถึงการสนับสนุนในทุกสิ่งทุกอย่างทุกขั้นตอนในช่วงเวลาที่ผ่านไป ขอขอบคุณคุณพ่อและคุณแม่ที่อบรมเลี้ยงดูให้ผู้วิจัยรู้จักอดทนและมีความพยายามต่อสู้กับอุปสรรคทั้งหลายที่เกิดขึ้นในชีวิตพร้อมให้กำลังใจให้ผู้วิจัยฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ไปได้ ขอขอบคุณพี่ชายที่เป็นผู้สนับสนุนและผลักดันให้ผู้วิจัยทำงานทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาในชีวิตอย่างเต็มที่ ขอขอบคุณพี่สาวที่ช่วยให้คำปรึกษาที่ดีและคอยช่วยเหลือผู้วิจัยยามที่มีปัญหาติดขัดพร้อมทั้งช่วยเรียบเรียงความคิดของผู้วิจัยให้มีความชัดเจนมากขึ้น ขอขอบคุณน้องชายที่คอยลุ้นและทำให้ชีวิตของผู้วิจัยมีความสดใสและหัวเราะได้ตลอดเวลา ทุกครั้งที่ได้พูดคุยเล่น ขอขอบคุณพี่สะไภ้และน้องสะไภ้ที่คอยลุ้นและเป็นกำลังใจ โดยเฉพาะพี่สะไภ้ที่ดูแลในช่วงที่ผู้วิจัยมีอาการเจ็บปวดจากการนั่งทำงานเป็นเวลานาน ทั้งยังช่วยหยาและดูแลผู้วิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบคุณหลายๆ ที่น่ารักทุกคนที่ให้เป็นที่กำลังใจและสร้างเสียงหัวเราะยามที่เครียด ขอขอบคุณอางที่ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาเอกปีการศึกษา 2548 รวมถึงทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจเสมอมา ความเอื้อเฟื้อและความกรุณาทั้งหลายที่ผู้วิจัยได้รับจากทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฏ
บทที่	
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหानำวิจัย	7
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
อุตสาหกรรมวัฒนธรรมถึงอุตสาหกรรมสร้างสรรค์	11
แนวคิดเรื่องความคิดสร้างสรรค์ของ Creative Partnership	14
แนวคิดเรื่องความคิดสร้างสรรค์ของ John Howkins	26
ความรู้เรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ขององค์การความร่วมมือ เพื่อการค้าและการพัฒนา	33
แนวคิดเรื่องทุนต่างๆ ของประเทศไทย	53
ทฤษฎี 3 ที่แห่งการพัฒนาเศรษฐกิจ	56
กรอบแนวคิดของการวิจัย 3T และ 5C	66
3 ระเบียบวิธีวิจัย	68
แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร	68
แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
การนำเสนอข้อมูล.....	76
4 สถานภาพสารสนเทศเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	77
สถานภาพสารสนเทศในลักษณะข้อมูลเชิงปริมาณ.....	78
สถานภาพสารสนเทศในลักษณะข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	84
สารสนเทศประเภทบทความ.....	85
สารสนเทศประเภทรายงาน.....	108
สารสนเทศประเภทหนังสือ.....	131
การประชุม สัมมนาในระดับนานาชาติที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	137
การประชุมขององค์การความร่วมมือเพื่อการค้าและการ พัฒนาครั้งที่ 11 เรื่อง “อุตสาหกรรมสร้างสรรค์และการพัฒนา”.....	138
การประชุมของชุมชนสร้างสรรค์ในเอเชีย-แปซิฟิก กลยุทธ์สำหรับศตวรรษที่ 21.....	140
ก่อนการประชุมสัมมนา “เศรษฐกิจสร้างสรรค์และ อุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนา”.....	141
การศึกษาลำดับพัฒนาการของประเทศต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์.....	144
การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศอังกฤษ.....	145
การพัฒนาอุตสาหกรรมเนื้อหาวัฒนธรรมที่สร้างสรรค์ ของประเทศเกาหลี.....	178
5 ศักยภาพของภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ไทย.....	208
กรณีศึกษาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย.....	208
กระแสโลกาภิวัตน์และผลต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย.....	208
จุดเริ่มต้นของนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทย.....	212
นโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทย.....	218

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
คักยภาพของภาคอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย	227
พัฒนาการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย	230
โครงสร้างอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย	236
การประเมินสภาพแวดล้อมภายในอุตสาหกรรม ภาพยนตร์ไทย	246
การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกธุรกิจ ภาพยนตร์ไทย	262
การพัฒนาดัชนีชี้วัดของภาคอุตสาหกรรม ภาพยนตร์ไทย	264
6 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย และเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับประเทศไทย	274
การพัฒนาโครงสร้างต้นแบบขององค์กรสนับสนุนและส่งเสริม ภาพยนตร์ของประเทศเกาหลี	275
การตั้งองค์กรอิสระเพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย (ทุนทางสังคม)	278
การพัฒนาบุคลากรในธุรกิจภาพยนตร์ (ทุนมนุษย์)	285
การพัฒนาด้านทุนทางโครงสร้าง/สาธารณูปโภค	286
การพัฒนาดัชนีชี้วัดสำหรับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย	287
ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับประเทศไทย	299
ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานของภาครัฐ	300
ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ	302
ข้อเสนอแนะเพื่อนำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศไทย มาพัฒนาเป็นกลยุทธ์สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์	303
ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดตั้งสถาบันเพื่อเป็นกลไกในการทำงาน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์	305
ข้อเสนอแนะสำหรับการให้สิทธิและเสรีภาพในการสร้างสรรค์ ภาพยนตร์ไทยอย่างแท้จริง	307

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาตราสินค้าภาพยนตร์สำหรับประเทศไทย.....	309
ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา.....	312
7 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	314
สรุปผลการวิจัย.....	314
สรุปผลการวิจัยของสถานภาพสารสนเทศที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	314
สรุปผลการวิจัยของศักยภาพของภาคอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยและเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับประเทศไทย.....	320
สรุปผลการวิจัยที่เป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยและเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับประเทศไทย.....	324
อภิปรายผลการวิจัย.....	327
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	338
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	338
รายการอ้างอิง.....	339
บรรณานุกรม.....	348
ภาคผนวก.....	349
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	350

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	เปรียบเทียบทุนมนุษย์ ทุนวัฒนธรรมและทุนทางสังคม.....	55
4.1	จำนวนของสารสนเทศที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในระดับนานาชาติอุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	79
4.2	จำนวนของสารสนเทศในระดับนานาชาติที่มีหัวข้อเกี่ยวกับ เศรษฐกิจสร้างสรรค์/อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ จำแนกตามปีที่พิมพ์ และประเภทของสารสนเทศ.....	80
4.3	จำนวนสารสนเทศประเภทบทความในระดับนานาชาติ ที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์/อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ จำแนกตามปีที่พิมพ์ และประเทศต้นกำเนิด.....	82
4.4	จำนวนสารสนเทศประเภทรายงานในระดับนานาชาติ ที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์/อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ จำแนกตามปีที่พิมพ์และประเทศต้นกำเนิด.....	83
4.5	จำนวนสารสนเทศประเภทหนังสือในระดับนานาชาติ ที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์/อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ จำแนกตามปีที่พิมพ์และประเทศต้นกำเนิด.....	84
4.6	สารสนเทศประเภทบทความที่มีชื่อเรื่องเกี่ยวข้องกับแนวคิด เกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์.....	85
4.7	สารสนเทศประเภทบทความที่นำเสนอเกี่ยวกับนโยบาย และยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์.....	89
4.8	สารสนเทศประเภทบทความที่มีชื่อเรื่องเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์และองค์ประกอบของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	96
4.9	สารสนเทศประเภทบทความที่มีชื่อเรื่องเกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ.....	101
4.10	สารสนเทศประเภทบทความที่มีชื่อเรื่องเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมสื่อและเศรษฐกิจ.....	105
4.11	สารสนเทศประเภทรายงานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ นโยบายทางวัฒนธรรม.....	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.12	สารสนเทศประเภทรายงานที่มีชื่อเรื่องตามความคิดสร้างสรรค์และทบทวนแนวคิดของอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	111
4.13	สารสนเทศประเภทรายงานที่มีชื่อเรื่องตามข้อมูลแผนผังสำหรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	113
4.14	สารสนเทศประเภทรายงานที่มีชื่อเรื่องตามเนื้อหานโยบายและกลยุทธ์การดำเนินงานของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	117
4.15	สารสนเทศประเภทรายงานที่มีชื่อเรื่องตามการดำเนินงานทางเศรษฐกิจ.....	119
4.16	สารสนเทศประเภทรายงานที่จัดกลุ่มตามเนื้อหาดัชนีที่สร้างสรรค์.....	124
4.17	สารสนเทศประเภทรายงานที่จัดกลุ่มตามเนื้อหาการจ้างงานและแรงงานในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	125
4.18	สารสนเทศประเภทรายงานจำแนกตามเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	127
4.19	สารสนเทศประเภทรายงานจัดกลุ่มตามเนื้อหารายงานประจำปี.....	129
4.20	รายได้จากการตลาดประเภทต่างๆ ในปี 2006 จำแนกตามประเภทเกมยอดขาย และส่วนแบ่งตลาด.....	130
4.21	สารสนเทศประเภทหนังสือในระดับนานาชาติที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์/อุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	132
4.22	การประชุม/สัมมนาในระดับนานาชาติที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์/อุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	137
4.23	ลำดับพัฒนาการเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในประเทศอังกฤษ.....	147
4.24	วิวัฒนาการนโยบายอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเกาหลีในช่วงเวลาต่างๆ.....	184
4.25	ลำดับพัฒนาการนโยบายและแผนงานด้านอุตสาหกรรมวัฒนธรรม.....	185
4.26	สรุปพัฒนาการของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสถาบันและองค์การอิสระมหาชนเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมวัฒนธรรม.....	195
5.1	เปรียบเทียบการจัดประเภทอุตสาหกรรมสร้างสรรค์.....	220
5.2	การจัดอันดับผู้ส่งออกอุตสาหกรรมสื่อใหม่ของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ปี 2005.....	227

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.3	ข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศต่างๆ ในเอเชีย ปี 2005	229
5.4	รายได้ธุรกิจภาพยนตร์ไทย	246
5.5	การประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด 3T และ 5C กับ อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย	249
5.6	หลักสูตรที่เปิดสอนด้านภาพยนตร์ในสถาบันการศึกษาต่างๆ	259
5.7	เปรียบเทียบข้อมูลสำคัญของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ปี พ.ศ. 2550	266
5.8	ภาพยนตร์ทำรายได้สูงสุดในประเทศไทย 20 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2552 และ พ.ศ. 2551	267
5.9	เปรียบเทียบอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยกับกลุ่มประเทศ เอเชียตามผลการจัดอันดับของ World Economic Forum	269
5.10	ดัชนีที่เป็นจุดอ่อนของความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยตามการ ประเมินของสถาบันนานาชาติเพื่อการจัดการ (IMD)	271
7.1	สรุปมุมมองสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาด้านสื่อและวัฒนธรรม	316

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	แนวคิดการสร้างอุตสาหกรรมเนื้อหาวัฒนธรรมที่สร้างสรรค์ของเกาหลีใต้.....	5
2.1	ความคิดสร้างสรรค์ในเศรษฐกิจปัจจุบัน.....	36
2.2	ความเชื่อมโยงของทุนห้าซี.....	37
2.3	การพัฒนา 3T และดัชนีชี้วัด 3T.....	61
2.4	กรอบแนวคิดของการวิจัย 3T และ 5C.....	66
4.1	การกำหนดโควตาเนื้อหารายการในประเทศเกาหลี.....	108
4.2	การประยุกต์กรอบแนวคิดกับการพัฒนาด้านต่างๆ.....	164
4.3	หน่วยงานของภาครัฐและองค์กรอิสระมหาชนที่ดำเนินงานร่วมกันเพื่อพัฒนา นโยบายเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคลากรในอุตสาหกรรมวัฒนธรรม.....	194
4.4	ห่วงโซ่มูลค่าของวัฒนธรรมและเนื้อหา.....	204
4.5	แบบแผนการวิเคราะห์ 3T และ 5C ของอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเกาหลี.....	205
4.6	แหล่งการผลิตและตลาดผู้บริโภคที่สำคัญของโลกในศตวรรษที่ 21.....	207
5.1	ภูมิทัศน์ธุรกิจและอุตสาหกรรมโลก.....	210
5.2	ระบบเศรษฐกิจแบบสร้างมูลค่า.....	217
5.3	การพัฒนากระบวนการทัศน์ทางเศรษฐกิจของไทย.....	226
5.4	แบบจำลอง ซี-ไอทีอีที (เครือข่ายแห่งการสร้างสรรค์).....	235
5.5	ห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย.....	237
5.6	สรุปโครงสร้างอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย.....	248
5.7	กรอบในการพัฒนาดัชนีตัวชี้วัดอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย.....	265
6.1	โครงสร้างสภาภาพยนตร์แห่งเกาหลี.....	276
6.2	โครงสร้างองค์การมหาชน.....	279
6.3	ตัวชี้วัดของศักยภาพด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับความสร้างสรรค์สำหรับอุตสาหกรรม ภาพยนตร์ไทย.....	288